

Utbildningsinspektion i Hörvik skola Förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	4
Bedömning av förutsättningarna	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Hörvik skola den 7 november 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Sölvesborgs kommun och Hörvik skola, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Hörvik skola intervjuades rektorn, elever, företrädare för personal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Skolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	34
Förskoleklass	16
Grundskola	60

Hörvikenheten omfattar grundskola årskurs 1–6, förskoleklass, två fritidshem, två förskolor och två dagbarnvårdare.

Hörvik skola är belägen i fiskeläget Hörvik på Listerlandet. Samhället har cirka 1 000 invånare och skolan har ett upptagningsområde som omfattar Hörvik, Krokås och deras ytterområden. Bygdegården, som ligger i anslutning till skolan, används till samlingar, konserter och teaterföreställningar.

Samtliga verksamheter är samlade i och vid skolan. Lokalerna är nyrenoverade och förskoleklass, skola och fritidshem är integrerade i gemensamma lokaler.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Hörvik skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Hörvik skola till stora delar erbjuder en verksamhet som ger goda förutsättningar för lärande och att det finns resurser i form av lärartäthet och utbildad personal för att kunna bedriva en verksamhet av god kvalitet.

Inne- och utemiljöerna ger möjligheter till flexibilitet. Eleverna har tillgång till moderna läromedel och datorer. Det hälsofrämjande arbetet är gott.

Arbetsklimatet är gott och relationerna såväl mellan elever som mellan vuxna och elever förefaller goda. Det finns en tydlig samverkan mellan alla personal-kategorier. Det finns även en god samverkan i skolbarnsomsorg och skola samt med närsamhället.

Skolan kartlägger och sätter in åtgärder för att möta elever i behov av särskilt stöd på ett bra sätt. De förebyggande insatserna för att motverka och komma till rätta med kränkande behandling är också bra. Föräldrar och elever erbjuds utvecklingssamtal och föräldrarna är nöjda med skolans information.

Skolans rektor är väl förtrogen med et dagliga arbetet i skolan, och utgör en pedagogisk ledare för verksamheten.

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör utveckla sitt arbete med att följa upp elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska och matematik.
- Elevernas inflytande över arbetsformer och innehåll bör utvecklas.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

I Hörvik skola gör specialpedagogen en kartläggning och uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i svenska från förskoleklass till skolår 6. Testerna som görs är kommunövergripande och avser språklig medvetenhet, ord- och läsförståelse samt rättstavning. På de nationella ämnesproven i årskurs 5 år 2005 nådde 100 procent av eleverna målen i svenska, 77 procent i matematik och 92 procent i engelska.

Enligt kvalitetsredovisningen nådde nästan alla elever målen på Skolverkets diagnostiska uppgifter i matematik i de tidigare åren som genomfördes i årskurs 2.

I kvalitetsredovisningen görs reflektioner över måluppfyllelsen, och en beskrivning av åtgärder för utveckling och förbättrad måluppfyllelse skrivs fram. Inspektörerna utgår ifrån att skolan analyserar sina resultat och diskuterar hur måluppfyllelsen ytterligare kan förbättras.

Inspektörerna konstaterar att skolan saknar en helhetsbild av elevernas kunskapsutveckling och att bedömer att skolan bör utveckla sitt arbete med att följa upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

I den lokala arbetsplanen för Hörviksenheten framgår det att arbetet med värdegrunden är ett prioriterat område och att målsättningen är att alla barn, föräldrar och personal ska känna sig trygga. En trivselenkät genomförs årligen från förskoleklassen till årskurs 6 och resultatet redovisas och kommenteras. Enkätresultatet visar hög grad av trivsel och trygghet.

Intervjuade föräldrar uppgav att skolan lyckats bra med att förhindra och motverka kränkande behandling. Deras barn blir sedda och känner sig trygga, och rasttillsynen är enligt föräldrarna bra. Personalen upplever också att frukostserveringen som erbjuds elever i årskurs 3 till 6 gett effekt på barnens sociala utveckling och varit en viktig del i skapandet av ett positivt klimat.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med normer och värden är gott och att det positiva klimatet mellan eleverna och mellan personal och elever till stora delar är ett resultat av detta arbete.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla sitt arbete med att följa upp elevernas kunskapsutveckling även i andra ämnen än svenska och matematik. Inspektörerna bedömer att resultaten avseende normer och värden överlag är goda.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar.

Hörvik skola och barnomsorg har under flera år haft ett samarbete med Hörvik Idrottsförening och Hörvik-Krokås Hembygdsförening i det så kallade Hörviksprojektet som syftar till att skapa ett ökat intresse för friluftsliv, miljö och naturfrågor samt förmedla en sund livsstil och påvisa rörelsens betydelse för barns utveckling, lärande och hälsa. I projektbeskrivningen finns också en tydlig ambition att ge barn och ungdomar en möjlighet till delaktighet och inflytande. Enligt skolans elevvårdspersonal har projektet haft god inverkan på barnens välbefinnande och även inneburit samverkan med närsamhället. Det hälsofrämjande arbetet har också tagit form efter fortbildning för pedagoger på skolan genom det s.k. Bunkefloprojektet och innebär såväl dagliga rörelseövningar i klassrummet som uteskola vissa lektioner i veckan. Alla barn i årskurs 3 till 6 erbjuds även frukost på förmiddagsrasten. Inspektörerna bedömer att det hälsofrämjande arbetet är gott och att skolan genom Hörviksprojektet bidrar till en god samverkan med föräldrar och närsamhälle.

Även samarbetet mellan skolbarnsomsorgens och skolans personal framhålls i intervjuerna som en av skolans styrkor. Fritidspedagogerna ingår i skolans arbetslag och samplanerar verksamheten, och det finns enligt rektorn inget revirtänkande mellan yrkeskategorierna. En av fritidspedagogerna har också en betydelsefull roll i det förebyggande arbetet mot trakasserier och kränkande behandling.

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall följas upp varje år. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling. I Hörvik skola finns en nyligen upprättad likabehandlingsplan som förankrats i personal- och föräldragruppen. Den innehåller en beskrivning av förebyggande åtgärder och en handlingsplan vid eventuella kränkningar med ansvarsfördelning mellan rektorn och personal. Vid inspektionstillfället uppfyllde inte likabehandlingsplanen lagstiftningens krav eftersom det saknades ett vuxen-elevperspektiv. Detta har senare rättats till. Se vidare kommunrapporten.

Skolans personal arbetar förebyggande för att förhindra och motverka trakasserier och kränkande behandling och uppger att det råder nolltolerans. Vid arbetslagskonferenser finns en fast punkt avseende elevernas välbefinnande. Kamrattstödjare finns på skolan och informerar på klassrådet om sitt arbete. Personalen arbetar också med värderingsövningar i sina klasser.

I Hörvik skola är det cirka 30 procent av eleverna som är i behov av särskilt stöd. Förutom elever som riskerar att inte nå målen kan det också vara elever med socioemotionella problem som behöver stödjas. För dessa elever har ett åtgärdsprogram upprättats av klassläraren i samråd med specialpedagogen som är huvudansvarig. Även rektorn tar del av och följer upp åtgärdsprogrammen. Rektorn anser att alla elever får det stöd de har rätt till, och detta bekräftas i samtal med elevvårdsteamet som dels betonar den flexibilitet och anpassning i stöd som ges, dels poängterar att det finns många vuxna inblandade i stödarbetet kring varje enskild elev.

Specialpedagogen har det övergripande ansvaret för den kartläggning av elevernas kunskaper i svenska som sker genom olika kommunövergripande screeningtester från förskoleklassen till årskurs 6. I årskurs 5 görs de nationella ämnesproven i svenska, matematik och engelska.

Inspektörerna bedömer att skolan har goda rutiner för att identifiera stödbehov och på ett bra sätt kartlägger och sätter in åtgärder för att möta elever i behov av särskilt stöd, och att rätten till stöd tillgodoses. Inspektörerna bedömer också att skolans övergripande elevhälsoarbete är gott och att specialpedagogen har en skolutvecklande och personalstödande funktion genom handledning och konsultation.

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framtidsytande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren i en framtidsytande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Vid inspektionstillfället hade skolan startat sitt arbete och upprättade individuella utvecklingsplaner för alla elever vid utvecklingssamtalen tillsammans med elever och föräldrar. Personalen ansåg att de behövde ytterligare diskutera innehållet och efter inspektionens genomförande har kommunövergripande direktiv och en gemensam mall för IUP kommit skolledningen till del, vilket kommer att innebära ytterligare diskussion och en kvalitetsförbättring av planerna. Inspektörerna förutsätter att skolledningen följer upp detta arbete.

En viktig förutsättning för upprättandet av en bra individuell utvecklingsplan är att uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling förbättras så att relevant underlag finns för de planer som utarbetas. Vid intervjuer med personal och rektorn framgick att kunskapsuppföljningen i framför allt svenska och matematik är god, men bör förbättras i övriga ämnen. Rektorn framhåller att barnens kunskaper i svenska och matematik men även den sociala utvecklingen har dokumenterats och följts upp tillsammans med elever i årskurs 1–3 och deras föräldrar.

Av läroplanen framgår att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet samt att de får ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Detta inflytande skall öka med stigande ålder och mognad. Eleverna i Hörvik

skola har ett inflytande via klassråd, elevråd, matråd och miljöråd, men också i varierande grad ett visst inflytande över arbetsformer och innehåll i klassrummet. Elevinflytande är också ett prioriterat område enligt skolans kvalitetsredovisning, där det anges under rubriken "Åtgärder för utveckling" att den individuella utvecklingsplanen skall utgöra ett användbart verktyg för att stärka elevens inflytande.

I Hörvik skola varierar det enligt personal- och elevintervjuerna i vilken utsträckning lärarna arbetar för att ge eleverna möjlighet till inflytande över arbetsformer och innehåll. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta sina ambitioner att öka alla elevers inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Eftersom det i samtalet med eleverna rådde viss osäkerhet vilka mål de förväntas uppnå, är det av vikt att skolan fortsätter sitt arbete med att förtydliga och konkretisera målen för utbildningen, och därmed skapa bättre förutsättningar för ett utökat elevinflytande.

Rektorn är utbildad mellanstadie lärare och har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Hon har ansvar för förskola, förskoleklass, skola och skolbarnsomsorg. Rektorn är enligt inspektörernas bedömning en aktiv pedagogisk ledare som är väl förtrogen med verksamheten. Förtroendet för rektorn från personal, föräldrar och elever förefaller gott.

Skolans kvalitetsredovisning sammanställs av en lärare benämnd kvalitetspilot tillsammans med rektorn. Personalen är delaktig i kvalitetsarbetet genom utvärderingar och diskussioner i arbetslagen, och eleverna medverkar genom att fylla i en elevenkät och föräldrarna ges också möjlighet att delta i kvalitetsarbetet. Enligt den nu gällande förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet är det också av vikt att elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning. Inspektörerna bedömer att skolans senaste kvalitetsredovisning, för läsåret 04/05, uppfyller de då gällande kraven men kan framgent utvecklas för att utgöra ett bra verktyg för skolutveckling, dels genom att göra skolbarnsomsorgen mer synlig, dels genom att tydligare ta fram en bedömning och analys av uppnådda resultat.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att det hälsofrämjande arbetet är gott och att Hörviksprojektet bidrar till en god samverkan med föräldrar och närsamhälle. Skolan har ett gott förebyggande arbete för att förhindra och motverka trakasserier och kränkande behandling. Skolan har goda rutiner för att identifiera stödbehov och kartlägger och sätter in åtgärder för att möta elever i behov av särskilt stöd, och elevers rätt till stöd tillgodoses. Skolans övergripande elevhälsoarbete är gott. Elevernas inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll bör utvecklas, inte minst i de tidigare skolåren. Rektorn är väl förtrogen med verksamheten.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Antalet lärare var enligt Skolverkets statistik år 2005/2006 9,6 per hundra elever, vilket var strax under kommunsnittet 9,8 men över rikssnittet 8,0. Det sammanlagda antalet heltidstjänster på skolan är 6,2. All personal har pedagogisk utbildning och är enligt rektorn engagerade och kompetenta. All personal har en egen kompetensutvecklingsplan och fortbildningen har i huvudsak varit förbehållen kommunens satsning på matematikdidaktik som löpt över en två-årsperiod, en satsning som enligt rektorn gett effekt bland annat i form av en djupare kartläggning av eleverna i ämnet matematik. Inspektörerna bedömer att skolan använder sig av de resurser som finns att tillgå på ett flexibelt sätt och att lärare, förskollärare och fritidspedagoger har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

I timplanen för Listerlandets skolor finns utlagd tid i ämnena hem- och konsumentkunskap och teknik för årskurs 5, vilket innebär att eleverna ges förutsättningar för att nå kursplanemålen i alla ämnen i årskurs 5.

Eleverna i årskurs 6 i Hörvik skola erbjuds möjlighet att välja tyska, franska eller spanska som språkval. Elevens val erbjuds från årskurs 6.

Hörvik skola renoverades år 2003 och verksamheten bedrivs i ändamålsenliga lokaler, där det finns goda möjligheter till flexibilitet i arbetet. Det finns ett skolbibliotek och eleverna känner sig nöjda med tillgången till böcker. Även tillgången till moderna läromedel och modern utrustning är god. Det finns tio bärbara datorer på skolan som sambrukas av eleverna. Utemiljön framhålls speciellt i föräldraintervjun som särskilt tilltalande.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att förutsättningarna vid Hörvik skola är goda för att bedriva en verksamhet av god kvalitet. Skolans personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Eleverna ges förutsättningar för att nå kursmålen i alla ämnen i årskurs 5. Verksamheten bedrivs i ändamålsenliga lokaler där det finns goda möjligheter till flexibilitet i arbetet, tillgång till moderna läromedel och modern utrustning är god.

Datum	Ort
2007-04-27	Lund

Lennart Hansson
Gösta Karlsson